

ရုပ်ပုံ။ ။ ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ရှိ ရွာသူရွာသားများ စုပေါင်း၍ သံလွင်မြစ်ပူဇော်ခြင်း နှင့် သံလွင်ရေကာတာကြီး တည်ဆောက်ခြင်းကို ဆန့်ကျင်ခြင်း

သံလွင်မြစ်ဝှမ်းနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်

ဇီဝဆိုင်ရာနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ ကွဲပြားမှုများကို ခြိမ်းခြောက်နေသော ရေကာတာ/ရေလှောင်တံခံ

တိ ပတ်လွင်ပြင်မှ ရေဦးစခွဲပြီး မြန်မာနိုင်ငံ၏ မြစ်ဝတွင်ဆုံးသော သံလွင်မြစ်ကို လူဆယ်သန်းကျော်တို့ မှီခိုအားထားခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် စီးဆင်းခဲ့သည့် အရှေ့တောင်အာရှ၏ အရှည်ဆုံးမြစ် လည်းဖြစ်သည်။ မြစ်ကမ်းတလျှောက်တွင် နေထိုင်ကြသော ဌာနေတိုင်းရင်းသားအသိုင်းအဝိုင်းတို့၏ အဓိကကျသော လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ငါးလုပ်ငန်းများကို တည်တံ့စေခဲ့သည်။ သို့သော် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရတို့သည် ဤမြစ်ကြီးအပေါ် အရွယ်အစား ကြီးမားသည့် ရေကာတာများတည်ဆောက်ရန် ထိခိုက်ခံစားရမည့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ၏ပါမူဝင်မှုမရှိဘဲ၊ ဤစီမံကိန်းကြောင့် မည်ကဲ့သို့သော သက်ရောက်မှုများရှိနိုင်သည်ဆိုသည့် သုံးသပ်လေ့ လာမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိဘဲ လျှို့ဝှက်စွာ စီမံဆောင်ရွက်နေကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံတွင် “န” မြစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် “သံလွင်” မြစ်ဟု အမည်ရသော သံလွင်မြစ်သည် မြစ်ဦးမှစ၍ မြစ်ဆုံး မုတ္တမပင်လယ်အထိ ၂၈၀၀ ကီလိုမီတာရှည်သည်။ “အရှေ့ပိုင်း၏ မဟာ တောင်ကြော Grand Canyon ဟုအမည်တွင်သော ဘဏ္ဍိုက်မြစ်သည် မြေပြင်ကိုထိုးဝင်၍ စီးဆင်းနေသည်မှာ လွန်စွာပင်လှပသော မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံအနံ့ သံလွင်မြစ်စီးဆင်းသည့် ဒေသတလျှောက် ဇီဝကွဲပြားမှုများနှင့် သဘာဝမြင်ကွင်းများကို လွန်စွာ သဘောကျသည့်အတွက် UNESCO ၏ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် ကော်မတီမှ ဤဒေသကို ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသ အဖြစ် ၂၀၀၃ ခုနှစ် တွင် သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ် အဆင့်အတန်း လက်ခံရရှိပြီး နှစ်လ အကြာတွင် ယူနက်ပြည်နယ် အစိုးရမှ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ သံလွင်မြစ်ကိုဖြတ်၍ ရေကာတာ ၁၃ ခု တည်ဆောက်ရန် ရည်ရွယ် ထားကြောင်း ကြေငြာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

သံလွင်မြစ်ကြောင်းတလျှောက်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရနှင့် ကရင်နီ၊ ကရင် နှင့် ရှမ်းတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အင်အားစုများနှင့် စစ်ပဋိပက္ခများဖြစ်ပွားနေသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအစိုးရတို့ သံလွင်မြစ်အောက်ပိုင်းကို ဖြတ်၍ ရေကာတာ ၇ ခုနှင့် ရေလွှဲစီမံကိန်းများ ကို လုပ်ဆောင်ရန် တိုက်တွန်းနေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ၂၀၀၄ ခုနှစ်မှ စ၍ တရုတ်နိုင်ငံ၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းတို့မှ သံလွင်မြစ်အပေါ်တွင်ဖြတ်၍ ရေကာ တာ တည်ဆောက်ခြင်းကို ပြင်းထန်စွာ ကန့် ကွက်ခြင်းများ ပြုလုပ်လာခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဇီဝကွဲပြားမှု အများဆုံးဒေသ
တရုတ်နိုင်ငံတွင် သံလွင်မြစ်သည် “ဒေါသနှင့်မြစ်” ဟု ဒေသခံ လီဆူးလူမျိုးတို့က အမည်ပေးထားသည်။ လန်ကန် မြစ်၊ ဂျင်ရှာမြစ်တို့နှင့်အတူတူ မြစ်သုံးစင်းတို့

ခါတ်ပုံ- ရေကာတာတည်ဆောက်ရေးနှင့် ယင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်နစ်နာမှုကို ပိုမိုဆိုးရွားစေနိုင်သည်။ ရိုက်ကူးသူ- : Fan Xiao

အပြိုင်စီးဆင်းနေသော ဤကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်ဒေသသည် အပင်အမျိုး ပေါင်း ၇၀၀၀ နှင့် ရှားပါးသော (သို့မဟုတ်) မျိုးပြုန်းလုနီးပါးဖြစ်နေသော တိရစ္ဆာန်အမျိုးပေါင်း ၈၀ ကျော်တို့၏ နေ အိမ်ဖြစ်သည်။ UNESCO ၏ အဆိုအရ ကမ္ဘာ့တိရစ္ဆာန်ဦးရေ၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော် နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ တိရစ္ဆာန် ဦးရေ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်တို့ ကို ထောက်ပံ့မှုပေးနေသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ဤဒေသသည် ယဉ်ကျေးမှုအမျိုးမျိုး ထွန်းကားသည့် ဒေသအဖြစ် အမည်ကျော်ကြားသည်။ ယူနန်ပြည်နယ်အတွင်းတွင် ဤရေလက်ကြားသည် အဓိက အားဖြင့် စိုက်ပျိုးရေးဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းကြသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်း ၁၃ မျိုး၊ ဦးရေ ငါးသန်းကျော် တို့ မှီတင်းနေထိုင်ကြသော နယ်မြေဖြစ်သည်။

ဤဒေသအတွင်းရှိ သစ်ပင်ပန်းပင်များနှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့သည် ရေကာတာ၏ သက်ရောက်မှု ဆိုးကျိုးများကို ခံစားကြရနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ရေကာတာသည် ရေချိုငါးတို့ ဇီဝလည်ပတ်မှုကို အနှောင့်အယှက်များဖြစ်စေမည်ဖြစ်ပြီး ငါး အမျိုးအစားပေါင်း ၇၅ မျိုး၏ ၃ ပုံ တပုံတို့၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်။ ကမ္ဘာ့အမွေအနှစ်နယ်မြေ အတွင်းတွင် ကြီးမားသည့် ရေကာတာတည်ဆောက်ရန်အတွက် လမ်းပေါက်လုပ်တည်ဆောက်ရေးများကိုလည်း ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ရာ ထိုနယ်မြေအား သူခိုးများ၊ သစ်ထုတ်လုပ်သူများနှင့် အခြား အရင်းအမြစ်များကို ထုတ်ယူသုံးစွဲ သူများအား ဖွင့်ပေးလိုက်ခြင်းပင်

င်ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုဒေသအတွင်းရှိ ဇီဝလည်ပတ်မှုခိုင်မြဲရေးကို များစွာ ခြိမ်းခြောက်နေသည်။

ရေကာတာတည်ဆောက်မည့် ကုမ္ပဏီများ တရုတ်နိုင်ငံ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဥပဒေအသစ်နှင့်အညီ လိုက် နာဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသည့်အတွက် ၂၀၀၄ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ် ဝမ် ဂျားပေါင် မှ သံလွင်မြစ်ကိုဖြတ်၍ တည်ဆောက်မှုများပြုလုပ်မည့် စီမံကိန်းအားလုံးကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့သည်မှာ တနေ့တခြား ကြီးမားလာသော တရုတ် နိုင်ငံ၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုကြီး၏ အံ့ဖွယ်အောင်မြင်မှုတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၁၁ ခုနှစ် တွင် တရုတ်အာဏာပိုင်များမှ တရုတ်နိုင်ငံ၏ ငါးနှစ် စီမံကိန်း၏ ၁၂ ခုမြောက် စီမံကိန်းအဖြစ် ရေကာတာစီမံကိန်း များကိုပြန်လည်ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်ရန် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

Seismicity

ဤစီမံကိန်းကို ဝေဖန်ကြသောသူများ၏ အဓိက စိုးရိမ်ပူပန်မှုမှာ စီမံကိန်း၏ ---- အန္တရာယ်ပင်ဖြစ်သည်။ သံလွင်မြစ်သည် အရှေ့မြောက် အိန္ဒိယကုန်းတွင်းပိုင်းဒေသနှင့် ယူရေးရှားကုန်းတွင်းပိုင်းဒေသနှစ်ခုအကြားတွင် တည်ရှိသည်။ ၁၂ ခုမြောက် ၅ နှစ်စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ်အများစုသည် ကြီးမားသော မြေအက်ကြောင်းပေါ်တွင် တည်ရှိနေပြီး ထိုဒေသသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ မြေလျင်လှုပ်ရှားမှုအများဆုံးရှိသော နယ်မြေဖြစ်သည်။ ၁၅၁၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အတွင်း သံလွင်မြစ်၏ ဤနောက်ပိုင်းဒေသတွင် အဆင့် ၆ သို့မဟုတ် အဆင့် ၆ ထက် ပြင်းထန် သော မြေလျင်လှုပ်ရှားမှု ၁၅ ကြိမ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ တနည်းဆိုရာသော အနှစ် ၃၀ တွင် တကြိမ်နှုန်းဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၂၀၀၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရာချီသော ရေကာတာ များကို ပျက်စီးစေခဲ့သော ရေလှောင်တံခံ၏ ပရောဂျက်ကြောင့် ဖြစ်ပွားခဲ့နိုင်ဖွယ်ရှိသော စီချွမ်ပြည်နယ် မြေလျင်လှုပ်ရှားမှုသည် (ရေလှောင်တံခံကြောင့်ဖြစ်ပွားသည့် မြေလျင် လှုပ်ရှားမှု) မြေအက်ကြောင်း

ခါတ်ပုံ- ထိုင်း-ကရင် တံငါသည်တစ်ဦးမှ ဖမ်းဆီးရရှိထားသော ငါးကို ပြသခြင်း

ပေါ်တွင် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံ ကိန်း လုပ်ဆောင်ခြင်း၏ အန္တရာယ်ကို ပြသနေပေသည်။

ဤတောင်ကြားဒေသတွင် အလွန်မတ်စောက်သော တောင်တန်းများ ရှိသည့်အတွက် မိုးရာသီတွင် အန္တရာယ်ကြီးမားသည့် မြေပြိုခြင်းများနှင့်လည်း ကြုံတွေ့ရသည်။ ရေလျှော့တံတည့်ဆောက်ခြင်းများကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ ကြီးမားသည့် ရေကာတာတည့်ဆောက်ခြင်းဖြင့် မြေလျှော့လှုပ်ရှားမှုများကို ဖြစ်စေခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤကဲ့သို့သော ဘေးအန္တရာယ်များ ပိုမိုတိုးပွားလာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ အကယ်၍ ရေကာတာတခု ပျက်စီးသွားသည်ရှိ သော် (သို့မဟုတ်) ရေလျှော့တံမံ ရေလျှံခဲ့သည်ရှိသော် ထိုအဖြစ်အပျက်များ၏ အကျိုးဆက်မှာ ရေအောက်ပိုင်း ဒေသများတွင် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများစွာကို ဖြစ်ပွားစေသည့် ရေလွှမ်းခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်။

လူမှုရေးဆိုင်ရာ သက်ရောက်မှု

ရေကာတာသည် သံလွင်မြစ်ကြောင်းတလျှောက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုမရှိသေးသော ဒေသများကို ဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ခေတ်မှီတိုး တက်မှုများကို ရရှိလာစေမည်ဖြစ်သည်ဟု စီမံကိန်းကို ထောက်ခံအားပေးသောသူများမှ ဆိုကြသည်။ သို့သော် တရုတ်နိုင်ငံ၏ နေရာပြန်လည်ချထားရေးလုပ်ငန်းများသည် ကောင်းမွန်သည့် အမည်မရှိသည့်အပြင် ပြည်သူအများစု မှာ ရရှိလာမည်ဟု ကတိပြုထားသည့် အကျိုးအမြတ်များ လက်တွေ့တွင် ဖြစ်မလာမည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ ရေကာတာကြောင့် လူနည်းစုတိုင်းရင်းသား ၅၀၀၀၀ ကျော် နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရမည်။ လွန်ခဲ့သော ရေကာတာ တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်ထားသော ဒေသအနီးရှိ ရှောင်ရူပါ ရွာမှာ အိမ်ခြေပေါင်း ၁၄၄ ကျော်ရှိပြီး နေရာ ရွှေ့ပြောင်းခြင်း ခံရပြီးဖြစ်သည်။ ရလဒ်မှာ နေရာပြန်လည်ချထားရေး အိမ်ယာများ၏ အဆမတန်မြင့်မားသော ဈေးနှုန်းများ၊ လယ်ယာမြေများ မျှဝေသတ်မှတ်ခြင်း လစ်ဟင်းခြင်း နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းအတွင်း သင်တန်းများပေးခြင်း စသည့် ရေရည် ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များ မရှိခြင်း အစရှိသည့် ပြဿနာများပင်ဖြစ်သည်။

မြောက်ဘက်ဆုံးအပိုင်းတွင် တည်ဆောက်မည့် ရေကာတာကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာမှုကို ခံစားရနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် တိဘက်တိုင်းရင်းသားတယောက်မှ ၂၀၀၇ ခုနှစ်တွင် သတင်းစာကို ပြောကြားခဲ့သည်မှာ- “အကယ်၍ စီမံကိန်းကြောင့် ပြည်သူပြည်သားများ အတင်းအဓမ္မ နေရာရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရပါက ထိုသူတို့သည် လူနေမှုဘဝ ဆုံးရှုံးကြ ရမည်ဖြစ်သည့်အတွက် ထိုသူများကို အထူးစဉ်းစားပေးရမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ထိုသူတို့သည် အခြား ဝေးကွာသည့် နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားရမည်ဆိုပါက ယင်းတို့၏ ထုံတမ်းစဉ်လာများကို ဆုံးရှုံးကြရမည်မှာ ရှောင်လွှဲ၍ရနိုင် မည်မဟုတ်ပေ။ အာဏာပိုင်များမှ ထိုရွာသူရွာသားများအား အလွန်ဝေးကွာသည့် မြို့တမြို့ သို့မဟုတ် စိုက်ပျိုးရေး အတွက် ခက်ခဲသော မြေအနေအထားရှိသည့် မြင့်မားသည့် နေရာများသို့ ရွှေ့ပြောင်းကြရမည်ဟုဆိုသည်။ ထို အသိုင်းအဝိုင်းများ၏ ထင်းနှင့် အခြားကျွန်း သစ်မဟုတ်သည့် တောထွက်ပစ္စည်းများ ရလဒ်အားသည် အရင်းအမြစ် အလွန်ရှားပါးနေပြီဖြစ်သော နယ်မြေကို ပိုမို အခက်အခဲရှိလာစေနိုင်ပြီး ထိန်းသိမ်းနယ်မြေများကိုလည်း ပိုမို ဖိအား ပေးလာနိုင်ဖွယ်ရှိသည်။ ထို့အပြင် ရှားပါးသော အရင်းအမြစ်များရရှိရေးအတွက် ပြိုင်ဆိုင်မှုများ တိုးပွားလာစေပြီး အသစ်ရောက်လာသော သူများနှင့် လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းအတွင်း ရှိနေပြီးသား သူတို့အကြား ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားလာ စေနိုင်ပြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများအကြား ပြိုင်ဆိုင်မှုများ၊ တင်းမာမှုများကို ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည်။

ရေကာတာ စီမံကိန်း ၁၃ ခုအတွင်းမှ ရေကာတာ ၄ ခုအတွက် နယ်မြေပြင်ဆင်ခြင်း များကို ပြုလုပ်ရန် ၂၀၀၇ ခုနှစ် အစောပိုင်းက ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ဒေသခံအသိုင်းအဝိုင်း

များကို အနည်းငယ်သာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယခုအချိန်အထိ အစိုးရမှ ရေကာတာကြောင့် ဖြစ်ပွားမည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် သုံးသပ်လေ့လာချက်များ Environmental Impact Assessments (EIA) အပြည့်အစုံကို ရေးသားထုတ်ပြန် ခြင်းများ မရှိသေးပေ။

မြစ်အောက်ပိုင်း မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့အပေါ် သက်ရောက်မှုများ
မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများသည် တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ သံလွင်မြစ်အပေါ်တွင် တည်ဆောက်မည့် ရေကာတာများ၏ စုပေါင်းအကျိုးဆက်ကို လွန်စွာ ကြောက်လန့်နေကြသည်။ ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရေကာတာများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ လူနေမှုဘဝများနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များအပေါ် လွန်စွာ ဆိုးရွားသည့် သက်ရောက်မှုများကို ဖြစ်ပွားစေနိုင်သည်။

ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများအတွက် ပရိတင်းခါတ်များ ဖြည့်ဆည်းပေးသည့် အဓိကအရင်းအမြစ်ဖြစ်ပြီး မြစ်ရေနှင့်အတူပါလာသော မြေဆီမြေနှစ်များသည်လည်းဟင်းသီးဟင်းရွက်ခြံမ ဉာဏ်နှင့် လယ်ယာလုပ်ငန်းများကို များစွာ အထောက်အကူပြုနေသည်။ ဒေသခံတို့ သည် ရေတက်ချိန်တွင် ရေချိုများကို ရေလှောင်ကန်များတွင် စုစည်းထားကြပြီး၊ သောက်ရေ၊ သုံးရေ အဖြစ်သော်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေးများအတွက် သော်လည်းကောင်း ရေတက်ချိန်နှင့်ကျန်ရှိနေသည့် ရေကို ချိန်ကိုက်၍ အချက်ကျကျ စီမံခန့်ခွဲနေကြသည်။ သဘာဝ အလျောက် ရာသီလိုက်ဖြစ်ပွားသော ရေလွှမ်းခြင်းများသည် လယ်ယာမြေများကို မြေဆီမြေနှစ်များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်းဖြင့် များစွာ အထောက်အကူပြုသည်။ အကယ်၍ ရေကာတာများ တည်ဆောက်လိုက်ပါက မြစ်အောက်ပိုင်း တလျှောက်တွင်မှီတင်းနေထိုင်နေကြ သော လူဦးရေ ၅ သိန်းကျော်တို့၏ ဘဝများကို ပြောင်းလဲသွားစေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသက်ရောက်မှုပြောင်းလဲမှုများတွင် ရေစီးကြောင်းပြောင်းလဲသွားခြင်း၊ မြေတိုက်စားခြင်း၊ ရေလယ်ကျွန်းများ ပျက်စီးခြင်း၊ မြစ်အောက်ပိုင်း စိုက်ပျိုးရေးများကို ပျက်စီးစေခြင်း၊ ငါးဖမ်းဆီးရိခြင်းများ လျော့နည်းလာစေခြင်း နှင့် လျှင် ကြောအပေါ်အတွင် တည်ရှိနေသည့်အတွက် ဆိုးရွား သည့် မြေလျှော့လှုပ်ရှားမှုများဖြစ်ပေါ်စေခြင်းနှင့် ရေကာတာ များ ပြိုကျပျက်စီးခြင်း များတို့ ပါဝင်သည်။

ဇီဝကွဲပြားမှု

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရေကာတာ ၇ ခု အနက် ဟတ်ကြီးရေကာတာကြောင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းနယ် မြေ နှစ်ခုကို ရေလွှမ်းစေခြင်း၊ တာဆန်းရေကာတာကြောင့် ဇီဝကွဲပြားမှုများပြားသော “ကျွန်းတထောင် နယ်မြေ” အပါအဝင် ထိခိုက်ပျက်စီးခြင်းမရှိသေးသည့် ကျွန်းသစ်တောများကို ရေလွှမ်းစေခြင်း၊ ဝဲကြီးရေကာတာသည် ကယား-ကရင်ပြည်နယ်အကြားရှိ Montaine Rainforests တောများနှင့် သံလွင် နိုင်ငံတော် သစ်တောနှင့် သံလွင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ထိန်းသိမ်းနယ်မြေတို့ကို ရေလွှမ်းစေခြင်းတို့ ဖြစ်လာမည်။ ရေကာတာများသည် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်တွင်ရှိသော ခိုးခေး ဟု အမည်ရသည့် သံလွင်မြစ်၏ မြစ်ကွေ့တွင် မှီတင်းနေထိုင်နေကြသော ရှားပါးသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုး အစားများကို ထိခိုက်နစ်နာစေမည်။ ထို တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားများအနက် ၄၂ မျိုးသည် IUCN ၏ မျိုးပြုန်းလုနီးပါး တိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားများစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းထားခြင်းခံထားရသည်။ ထို့အပြင် အနောက်တိုင်း သိပ္ပံပညာရပ်များမှ သိကျွမ်းခြင်းမရှိသေးသည့် အပင်များနှင့် တိရစ္ဆာန်များကို ကရင်တိုင်းရင်းသား တို့မှ အစားအသောက်အဖြစ်၊ ဆေးဝါးများအဖြစ် အသုံးပြုနေကြသည်။

ပျံ့ပွားရောက်ရှိမှု (IDP) ဘေးဒဏ်ဒုက္ခသည်များအား ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း (ပုံရိပ်ကူးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း၊ ဝက်သေဆေးကုသပေးခြင်း)

ပဋိပက္ခများ ဖြစ်ပွားနေသည့်နယ်မြေ

မြန်မာနိုင်ငံအတွက် တည်ဆောက်မည့် ရေကာတာများသည် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားနေသည့် နယ်မြေထဲတွင် တည်ရှိ နေသည့်ဖြစ်သည့်အတွက် ဤစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပြဿနာဖြစ်နေသည့် အကြောင်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းအတွက် စတင်ပြင်ဆင်နေသည့်အချိန်မှစ၍ ရေကာတာတည်ဆောက်မည့် ဒေသများအတွင်းတွင် စစ်အင်အားတိုးချဲ့ခြင်းများရှိခဲ့ရာ ဒေသခံပြည်သူလူထုတို့အား ဖိနှိပ်ညှဉ်းပမ်းနှိပ်စက်ခြင်းများ ပိုမိုတိုးများလာခြင်းနှင့် ဆက်စပ်မှုများ ရှိနေသည်။ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့၊ ရှမ်းအမျိုးသမီးရေးရာ ဆက်သွယ်လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်ရေးအသင်းနှင့် အခြားလူမှုကူညီတောင်တန်းရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဆိုအရ လူနည်းစုတိုင်းရင်းသားများဖြစ်ကြသော ကချင်၊ ရှမ်းနှင့် ကရင်လူမျိုးတို့သည် ၎င်းတို့၏ နေအိမ်မှ အတင်း အဓမ္မ စနစ်တကျ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံနေကြရသည့် အပြင် အချို့အဖြစ်အပျက်များတွင် မြေတိုက်ခြင်းများ၊ ညှဉ်းပမ်းနှိပ် စက်ခြင်းများ၊ မုဒိမ်းကျင့်ခြင်းများနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းများကို ခံနေကြရသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီများက ရေကာတာများကို တည်ဆောက်ခြင်းများကို စီမံဆောင်ရွက် နေသည်။ ဇူလိုင်လ ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အကြီးဆုံး ရေအားလျှပ်စစ် ကုမ္ပဏီဖြစ်သော Sinohydro Corporation သည် ထိုင်းနိုင်ငံ လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး အာဏာပိုင် Electricity Generating Authority of Thailand (EGAT) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန Ministry of Electric Power တို့မှ ဟတ်ကြီးရေကာတာကို ပူးပေါင်း တည်ဆောက်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်ဟု ကြေညာခဲ့သည်။ ရေကာတာမှ ထွက် လာမည့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ၂၀၁၉

ခုနှစ်အတွင်းတွင် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ တင်ပို့မည်ဟု EGAT မှ ဆို သည်။ ဟတ်ကြီးရေကာတာနှင့်ပတ်သက်သည့် EIA ကိုလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဒေသခံလူထုထုတ်ဖော်သက်ရောက်မှုအကျိုးဆက်များကို လျော့ချပြောဆိုခြင်းနှင့် ဒေသခံ ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ ဤစီမံကိန်းနှင့်ပတ် သက်၍ ကန့်ကွက်ခဲ့ခြင်းများကိုလည်း မတင်မကျ တင်ပြထားခဲ့ခြင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်အတွက် ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် NGO များမှ ကျယ်ပြန့်စွာ ဝေဖန်ရုံးချခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

တာဆန်းရေကာတာသည် အရှေ့တောင်အာရှတွင် အကြီးမားဆုံး ရေကာတာကြီးနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အကြီးမားဆုံး သော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းသည် ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံသည် ထိုရေကာတာမှ နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်မည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင် အနည်းဆုံး ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ဝယ်ယူရန် မျှော်လင့်ထားသော် လည်း ရောင်းဝယ်မှုသဘောတူညီချက်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မရှိသေးပေ။ တာဆန်းရေကာတာတည်ဆောက်ခြင်း ကြောင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများများပြားကျယ်ပြန့် စွာဖြစ်ပွား နေသည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံထားရသည်။ ရှမ်းလူမျိုးများအတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသည့် အဖွဲ့များမှ လွန်ခဲ့သော ၁၀ နှစ် အတောအတွင်း မြန်မာ့တပ်မတော်မှ ရေကာတာတည်ဆောက်မည့်နယ်မြေပတ်ပတ်လည်နှင့် ရေလွှမ်းမိုးခြင်းခံရမည်ဟု သုံးသပ်ထားသော နယ်မြေအတွင်း မှီတင်းနေထိုင်နေကြသော ရွာသူရွာသားပေါင်း ၆၀၀၀၀ ကျော်ကို အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းခြင်းများပြုလုပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ EarthRights International မှလည်း ဤစီမံကိန်းသည် ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကရင်နီပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့အပြင် ထိုင်းနိုင်ငံ

FAST FACTS: DAMS ON THE SALWEEN RIVER				
ရေကာတာ အမည်	အမြင့် (မီတာ)	စွမ်းအင် ထုတ်လုပ် နိုင်စွမ်း (မီဂါဝတ်)	နေရာရွှေ့ ပြောင်းခံရမည့်သူများ ခန့်မှန်းခြေ လူဦးရေ	လက်ရှိအခြေအနေ***
တရုတ်နိုင်ငံ*				
ဆောက်လုပ်သူ- Huadian Corporation				
Songta	307	4,200	3,633	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်ခြင်း
Bingzhongluo	55	1,600	0	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Maji	300	4,200	19,830	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်ခြင်း
Lumadeng	165	2,000	6,092	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်မှု ရပ်တန့်ထားခြင်း
Fugong	60	400	682	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Bijiang	118	1,500	5,186	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Yabiluo	133	1,800	3,982	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်မှု ရပ်တန့်ထားခြင်း
Lushui	175	2,400	6,190	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Liuku	35.5	180	411	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်မှု ရပ်တန့်ထားခြင်း
Shitouzai	59	440	687	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Saige	79	1,000	1,882	ဆောက်လုပ်ရေးနယ်မြေ ပြင်ဆင်မှု ရပ်တန့်ထားခြင်း
Yansangshu	84	1,000	2,470	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
Guangpo	58	600	34	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
စုစုပေါင်း		21,320	51,079	
မြန်မာနိုင်ငံ**				
စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်သူများ- မြန်မာနိုင်ငံ၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင် ဝန်ကြီးဌာန၊ ထိုင်းနိုင်ငံ၏ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ထုတ်လုပ် ရေး အာဏာပိုင် Electricity Generating Authority of Thailand / Sinohydro Corporation, Russia's Power Machines Company, Zhejiang Fuchunjiang Hydropower Equipment, Tasang Hydropower Company, Ltd, Hanergy Holdings Group, Gold Water Resources Co Ltd.				
ကွန်လုံ	မသိ	2,400	မသိ	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
ဗနာင်ပါ	မသိ	1,200	မသိ	အစီအစဉ် ချမှတ်ပြီး
တာဆန်း	230	7,110	60,000+	စီမံကိန်း ဖြစ်နိုင်ချေများနှင့်ပတ် သက်၍ အကြိုလေ့လာခြင်း
ရွာသစ်	မသိ	600	မသိ	စီမံကိန်း ဖြစ်နိုင်ချေများနှင့်ပတ် သက်၍ လေ့လာခြင်း
ဝဲကြီး	168	4,540	30,250	စီမံကိန်း ဖြစ်နိုင်ချေများနှင့်ပတ် သက်၍ လေ့လာခြင်း
ဒက်ဝင်း	49	792	မသိ	စီမံကိန်း ဖြစ်နိုင်ချေများနှင့်ပတ် သက်၍ လေ့လာခြင်း
ဟတ်ကြီး	100	1,190	2,400	သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သက် ရောက်မှုများကို ဒုတိယအကြိမ် သုံးသပ်လေ့လာရန် ပြင်ဆင်နေခြင်း
စုစုပေါင်း		17,832	92,650	
ရေကာတာအားလုံး စုစုပေါင်း		39,152	143,729+	

အချက်အလက် အရင်းအမြစ်များ-
 * Brian Tilt (2012). "Damming China's Angry River: Vulnerability in a Culturally and Biologically Diverse Watershed," *Water, Cultural Diversity, and the Global Environmental Change: Emerging Trends, Sustainable Futures?* B.R. Johnston et al. (eds.). UNESCO
 ** Burma Rivers Network
 *** International Rivers, China Global Dams Database, accessed 3 May 2012.

မဲင်္ဂါနာလးဝါမ်ပဲလ်တလ္လမ္ပုဏ (ဂါဖါထေ Pai D.)

မယ်ဟောင်ဆောင်ခရိုင်အတွင်းရှိ သောင်းနှင့် ချီသော နေအိမ်များ ပိုမိုရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံရမည်ဟု သုံးသပ်ထားသည်။ အခြားလူများမှာ တာဆန်းရေကာတာဆောက်လုပ်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အဆင့်များမှစ၍ မြန်မာတပ်မတော်၏ အစုအဖွဲ့ လိုက် အတင်းအဓမ္မ လုပ်အားခိုင်းစေခြင်း၊ မုဒိမ်းကျင့်ခြင်းနှင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းတို့ကို ခံလာခဲ့ရ သည်။ ဇွန်လ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ရေကာတာအနီးတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော တိုက်ပွဲသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးထောက်ပံ့မှု ရရှိထားသော အခြား ရေကာတာ တည်ရှိသည့် ဒေသများအထိပါ ပျံ့နှံ့သွားသည့်အတွက် ဒုက္ခသည် ၂၀၀၀ ကျော် တရုတ်နိုင်ငံနယ်စပ်သို့ ထွက်ပြေးလာခဲ့ရသည်။ ရှာသားတဦးက “ကျွန်တော်တို့ကို ထွက်သွားဖို့အတွက် ခြိမ်းခြောက် ခဲ့သော်လည်း ကျွန်တော်တို့မှာ ဘယ်ကို သွားပြီး ဘယ်လိုဆက်လက်ရှင်သန်ရမယ်ဆိုတာကို မသိဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်” ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ခါးသီးသည့် ရှေ့လမ်းခရီး

တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ သံလွင်မြစ်အပေါ်တွင် တည်ဆောက်မည့် ရေကာတာများသည် တရုတ်နိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဗျူဟာ၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ပြီး ဤအစီအစဉ်ဖြင့် အနောက်ပိုင်းဒေသမှ ထုတ်လုပ်သည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်များကို အရှေ့ပိုင်းဒေသများသို့ ပို့ဆောင်ရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျွမ်းကျင်သူများမှ ရေကာတာ များတည်ဆောက်ခြင်းဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံအတိုင်း စွမ်းအင်ကိုအခြေခံသည့် စက်မှုလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုတိုးပွားလာစေရန် တွန်းပို့ပေးခြင်းနှင့် ဒေသအတွင်းရှိ ပေါများသော သဘာဝသယံဇာတများကို ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းများ ပိုမိုများပြားလာ မည်ကို

ပိမ်ပါနာလးဝါမ်ဗေယျာထေပိထေ-ဖမော ဝုထမ်ပဲထံသမ်ပဲဒိတ်
ဗဲလးပိမ်ပိမ် ပိမ်ပိမ်ဒိတ် ဗဲလးပိမ်ပိမ် (ဂါဖါထေ Pai D.)

ကြောက်လန့်နေကြသည်။ ထို့အပြင် အတင်းအဓမ္မ နေရရွှေ့ပြောင်းခြင်းခံသော လူမှုအသိုင်းအဝိုင်းများ စီမံကိန်း၏ အကျိုးအမြတ်ကို အနည်းငယ်သာခံစားသည့် သမိုင်းကြောင်းထပ်မည့်အရေးနှင့် ယခုလက်ရှိ ဖြစ်ပွားနေ သော အရှေ့ပိုင်းဒေသနှင့် အနောက်ပိုင်းဒေသတို့အကြား ကွာဟမှုများကို ပိုမိုကြီးမားလာမည့်အရေးတို့ကို ကြောက် လန့်နေကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် အခြားနည်းလမ်းဖြင့် စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများကို အောင်မြင်စွာ စတင်လုပ်ဆောင်နေပြီး ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတော်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းရေးကော်မရှင် National Development and Reform Commission မှ ရလဒ်အကျိုးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲရေး ပေါ်လစီများနှင့် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှု လျော့ချရေးပေါ်လစီ များ စသည်တို့ကို စတင်အကောင်အထည်ဖော်ရန် စီစဉ်နေသည်။ စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုများ လျော့ချနိုင်မည့် စက်ပစ္စည်း များအတွက် ရင်းနှီးမြုပ်နှံခြင်း၊ အခြားနည်းလမ်းဖြင့် စွမ်းအင်များထုတ်လုပ်သုံးစွဲခြင်း၊ သုံးစွဲသူများဘက်မှ စွမ်းအင် လျော့ချသုံးစွဲခြင်းနှင့် လက်ရှိ သုံးစွဲနေသည့် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းများကို ပြန်လည်မွန်းမံခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးများ ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေခြင်းတို့ဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်ကြီးမားသော ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း အသစ်များကို ဆောက်လုပ်ခြင်း များကို ရှောင်ရှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရန် အခြားနည်းလမ်းများကိုရှာဖွေမည့်အစား စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်းကြီးများ ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်သာ အားစိုက်နေသည်။ ထို့အပြင် စွမ်းအင်သုံးစွဲမှုနှုန်းများကို အလွန်အကျွန်ခန့်မှန်း တွက်ချက်ခြင်းများမှ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများအတွက် အလွန်အကျွန်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်းများကြောင့် မလို အပ်သည့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ ထိခိုက်နစ်နာမှုများကို ဖြစ်ပေါ်စေမည်ဖြစ်ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံသားများ မလိုအပ်သည့် ကြီးမားသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင် ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံအနေဖြင့် စွမ်းအင်ကို ထိရောက်စွာသုံးစွဲခြင်းများကို မြှင့်တင်ခြင်း၊ လက်ရှိ စွမ်းအင်ထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံများကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်ပြုပြင်ခြင်း နှင့် စွမ်းအင်များ ထပ်ခါထပ်ခါ သုံးစွဲနိုင်ရေး စက်ပစ္စည်းများအတွက် အဟန့်အတားများကို ဖယ်ရှား ခြင်းဖြင့် အနာဂတ်တွင် လိုအပ်မည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်များအတွက် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ မကြာသေးခင်က ထွက်လာသည့် အစီရင်ခံစာအရ ထိုင်းနိုင်ငံသည် အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းများမှ ၂၀၃၀ ခုနှစ်တွင် ၄၈၀၄ မီဂါဝတ် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး သံလွင်ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်းကဲ့သို့သော စီမံကိန်းများမှ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်များ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ လျော့ချတင်သွင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှ လိုအပ်နေသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင် သုံးပုံတစ်ပုံကို သဘာဝခါတ်ငွေ့မှ ရရှိသည့် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ဖြင့် ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မြစ်ဝှမ်းအနံ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများ

ယခုအချိန်အထိ သံလွင်မြစ်ဝှမ်းတလျှောက်ရှိ နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံလုံးမှ သံလွင်မြစ်ဝှမ်း နှင့်ပတ်သက်သည့် ပညာရပ်ပိုင်းနှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာ လေ့လာမှုများအပြင် မြစ်ဝှမ်းတခုလုံးနှင့်ပတ်သက်သည့် လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ တန်ဖိုးများကို လေ့လာဆန်းစစ်ရန် တရားဝင်အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းမရှိသေးပေ။ နိုင်ငံ သုံး နိုင်ငံလုံးမှ ရေအားလျှပ်စစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးကြောင့် မြစ်ရေစီးဆင်းမှုအပေါ် သက်ရောက်နိုင်မည့် သက်ရောက်မှုများနှင့် ပတ် သက်၍

ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်နိုင်ရန် ဒေသဆိုင် ရာလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများချမှတ်နိုင်သည်။ အများပြည်သူ အတွက် အချက်အလက်များ ဖွင့်ပေးခြင်းများနှင့် စီမံကိန်းများနှင့်ပတ်သက်နေသည့်သူများ ပါဝင်ဆုံးဖြတ်ချက်ချ မှတ်ခြင်းတို့ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်ပြုပြင်ခြင်းများသည် နယ်ခြားဆွေးနွေးပြောဆိုမှုများကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်သည်။

လက်ရှိ အရေးပါသည့် သံလွင်မြစ်ကြီးပေါ်တွင် ဆောက်လုပ်မည့် ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများအပါအဝင် တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ ကြီးမားသည့်ရေကာတာ ဖွံ့ဖြိုးရေးများနှင့်ပတ်သက်၍ ထပ်မံစဉ်းစားသုံးသပ်ခြင်းများကို ကျယ်ပြန့်စွာ ပြုလုပ်နေသည်။ မကြာသေးခင်က ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည့် ရေဝတီမြစ်တွင် ဆောက်လုပ်မည့် မြစ်ဆုံရေကာတာ စီမံကိန်းနှင့် လူထုအခြေပြုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပွင့်လင်းစွာဆွေးနွေးနိုင်မှုများ တဖြည်းဖြည်းနှင့်ဖွင့်ပေးလာခြင်းတို့ သည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပြောင်းလဲမှုများကို ဖော်ဆောင်နိုင်သည့် လက္ခဏာရပ်များပင်ဖြစ်သည်။ ယခင်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့ သည့် သံလွင်ရေကာတာဆောက်လုပ်မှုရပ်တန့်ရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် နိုင်ငံတကာ စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး၏ ဗအာင် မြင်မှုကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ဩဇာအာဏာပြည့်ဝသူများမှ စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် များစွာ တိုက်တွန်း ခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များသည် အများပြည်သူတို့၏ ဖိအားပေးမှုများအပေါ် တုန်ပြန်မှုရှိနေသည်မှာ ပေါ် လွင်နေသည်။ ဤစီမံကိန်းများမှ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် သက်ရောက်မှုများနှင့်ပတ်သက်သည့် ပွင့်လင်းသည့် ဆွေးနွေး ဖလှယ်မှုများကို မြှင့်တင်ခြင်းဖြင့် အာရှ၏ အရေးပါသည့် အသက်သွေးကြောတခုကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

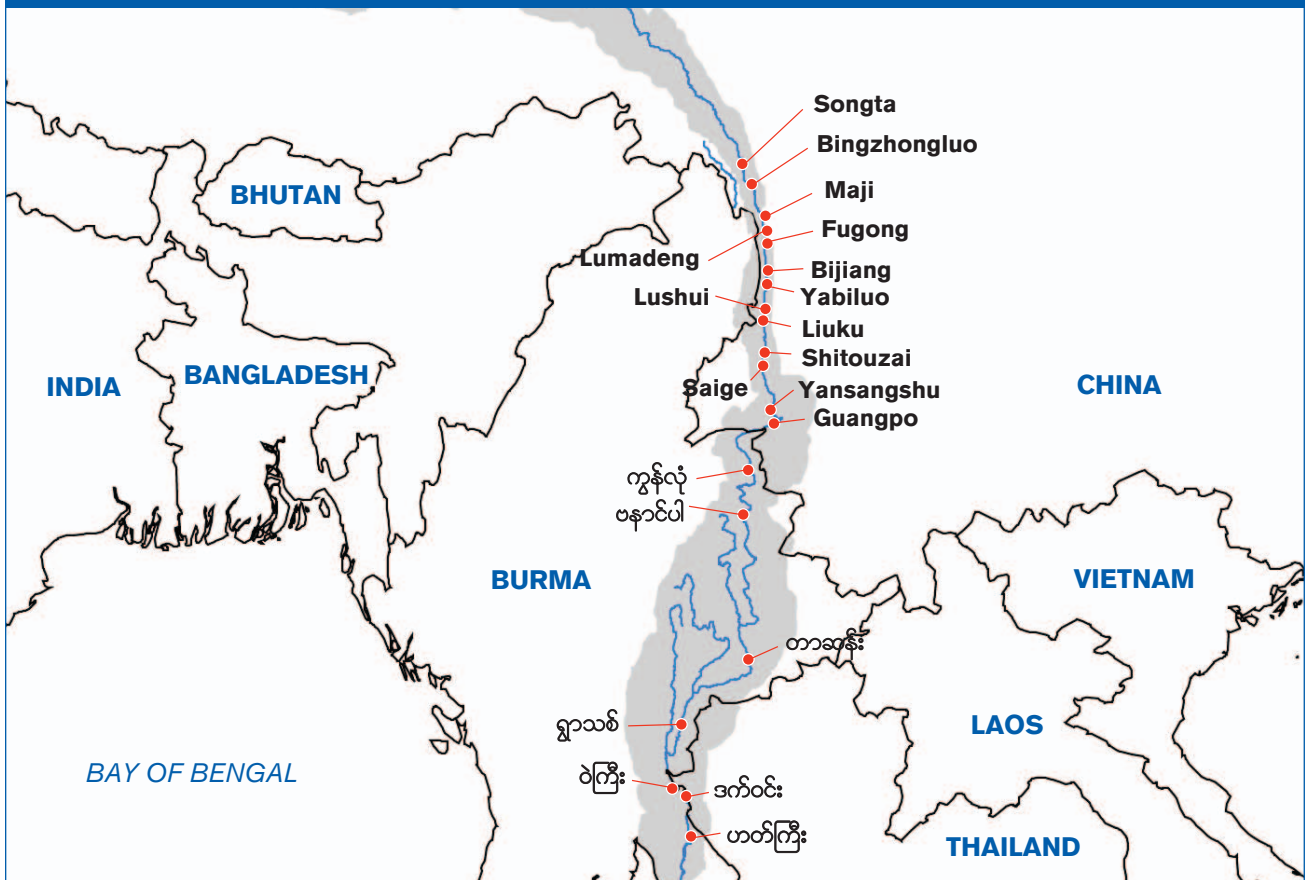
เกษกรสิรมน้ำสะอาด เป็นความมั่นคงทางอาหารของชุมชนสองฝั่งน้ำตกตฤแล้ง (ภาพโดย Pai D.)

သင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကိစ္စရပ်များ

သင့်နိုင်ငံအတွင်းရှိ မြန်မာနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံ နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့၏ သံရုံးများသို့ သံလွင်မြစ်အပေါ် ရေကာတာဆောက် လုပ်မည့် စီမံကိန်းကို ရန်တန်၍ မြစ်ဝှမ်းတလျှောက်လုံး၏ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ သုံးသပ်လေ့လာမှုများ Strategic Environmental Assessment ပြုလုပ် ရန် တောင်းဆိုသည့် ပေးစာများ ရေးသားပေးပို့နိုင်သည်။ ရေးသားပုံ ရေးသားနည်းကို ဤနေရာတွင် ရယူနိုင်ပါသည်။

www.internationalrivers.org/resources/save-the-salween.

(မြေပုံ-) မြစ်၏ အပေါ်ပိုင်းတွင် အနည်းဆုံး ရေကာတာ ၁၅ ခု တည်ဆောက်နေခြင်း သို့မဟုတ် တည်ဆောက်ရန် ပြင်ဆင်နေခြင်း။

အခြားအချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ ရေကာတာများအကြောင်း လေ့လာရန်- www.salweenwatch.org

တရုတ်နိုင်ငံအတွင်းရှိ ရေကာတာများအကြောင်း လေ့လာရန်- www.internationalrivers.org/campaigns/salween-nu-river

အချက်အလက်အသစ်များနှင့် သင် ကူညီနိုင်မည့်အကြောင်းအရာများနှင့်ပတ်သက်သည့် အချက်အလက်များကို ပုံမှန် ရယူရန် ဤနေရာတွင် ဆက်စပ်ထားနိုင်သည်။ www.internationalrivers.org/get-connected